

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

Кафедра обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Теоретичні основи і методичні аспекти аудиту фінансової стійкості та
платоспроможності підприємства

(за матеріалами Товариства з обмеженою відповідальністю
«МЕДІА СВ», м. Вінниця)

Здобувача вищої освіти
II курсу, групи ФКА-21 д(м),
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
освітньої програми
«Фінансовий контроль та
аудит»
денної форми навчання

Катерини ДАЦИК

Науковий керівник
д-р. екон. наук., доцент

Олена КУДИРКО

Гарант освітньої програми
д-р. екон. наук., професор

Ганна ДАЦЕНКО

Вінниця 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 Теоретичні засади фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.....	6
1.1. Економічна сутність фінансової стійкості та платоспроможності	6
1.2. Організаційно-економічна характеристика діяльності товариства з обмеженою відповідальністю «Медіа СВ».....	13
РОЗДІЛ 2 Організаційно-інформаційні основи аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства	18
2.1. Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційного забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства	18
2.2. Організація та планування аудиту фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Медіа СВ».....	24
РОЗДІЛ 3 Аналіз фінансової стійкості та платоспроможності підприємства	30
3.1. Аналіз фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Медіа СВ»...	30
3.2. Процедури та прийоми аудиту фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Медіа СВ»	37
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	49
ДОДАТКИ.....	55

ВСТУП

Стійка діяльність підприємства має вплив від рівня фінансової стійкості та платоспроможності, тому для того, щоб бути активним на ринку варто визначити стратегію росту, а також аналізувати фінансову стійкість та платоспроможність підприємства. Так як етап розвитку економіки супроводжується фінансовими кризами, що приводить до зниження прибутковості підприємств, або банкрутства, слід своєчасно здійснювати аналіз.

Здійснення аналізу фінансової стійкості та платоспроможності підприємства є важливим аспектом, адже стійке підприємство здатне не лише функціонувати, а й бути конкурентноздатним на ринку, впроваджувати досягнення науково-технічного прогресу, збільшувати масштаби виробництва, виходити на новий ринок, залучати інвесторів тощо.

Необхідність розгляду процедур та прийомів щодо дослідження фінансової стійкості та платоспроможності закладається в тому, щоб забезпечити стабільність фінансового стану, вміти складати плани на подолання недостатньої або ж повної неплатоспроможності.

Шляхом дослідження фінансово-господарської діяльності є можливість помітити нестійкість, вчасно здійснити аналіз, процедури і прийоми аудиту фінансової стійкості та платоспроможності.

Платоспроможність для суб'єкта господарювання – це його здатність вчасно та в повному обсязі здійснювати планові платежі та зобов'язання, одночасно підтримуючи нормальний ритм своєї господарської діяльності, в тому числі в умовах війни, це є однією з важливих умов його конкурентоспроможності та фінансової стабільності [21].

Дослідженню сутності платоспроможності підприємства та причин її втрати внаслідок дії різноманітних факторів було присвячено низку праць як закордонних, так і вітчизняних вчених. А саме, дослідженням ролі платоспроможності підприємства та визначенням наслідків займалися такі

вітчизняні науковці, як Ковальчук Н. О. [20], Ковальський О. А. [19], Тульчинська С. О. [42]. Розробці заходів підвищення платоспроможності присвячено праці Левковича О. В., Власюк Н. І. та інших вчених.

Питання платоспроможності змістовно розглянуто в роботах вчених, перш за все увага приділена теоретичним засадам та чинникам впливу на рівень платоспроможності підприємства. Однак недостатньо уваги приділено саме напрямам підвищення платоспроможності суб'єктів господарювання, адже розгляд саме можливих шляхів підвищення рівня їх платоспроможності надасть можливість перетворити суб'єктів господарювання на надійну опору, котра стане шляхом до зміцнення рівня стійкості підприємства та економіки загалом [5].

Метою кваліфікаційної роботи є аналіз фінансової стійкості та платоспроможності підприємства й внесення рекомендацій щодо їх підвищення.

Відповідно для досягнення поставленої мети було поставлено такі завдання:

- дослідити економічну сутність поняття «платоспроможності підприємства»;
- охарактеризувати методику аналізу платоспроможності підприємства;
- здійснити аналіз та дати оцінку фінансового стану підприємства ТОВ «Медіа СВ»;
- провести аналіз платоспроможності підприємства;
- запропонувати шляхи вдосконалення обліку платоспроможності на базовому підприємстві.

Об'єктом дослідження є облікова система щодо платоспроможності ТОВ «Медіа СВ».

Предметом дослідження виступає фінансово – господарська діяльність ТОВ «Медіа СВ».

Методи дослідження. В основу дослідження покладено такі методи наукових досліджень, як теоретико – методичні і практичні підходи щодо аналізу платоспроможності підприємства. В роботі використовувались методи: економічного аналізу: синтез, порівняння – для виявлення спільних та відмінних

рис у наукових підходах до організації бухгалтерського обліку; табличний аналіз, узагальнення – при формуванні висновків, а також збір фактів (спостереження, реєстрація, вимірювання), опис та аналіз фактів.

Інформаційною базою наукового дослідження стали законодавчі й нормативні документи з питань бухгалтерського обліку й аудиту грошових витрат, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з цих питань, періодичні видання з питань економіки. Також була використана фінансова звітність та документи первинного обліку ТОВ «Медіа СВ».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність фінансової стійкості та платоспроможності

Фінансова стійкість та платоспроможність підприємства є головною деталлю загальної стійкості підприємства та формується в процесі всієї виробничо-господарської діяльності. Це спричинено як стабільністю зовнішнього економічного середовища, в межах якого діє підприємство, так і результатами його діяльності, активного і ефективного реагування на зміни внутрішніх та зовнішніх факторів на підприємстві.

Під фінансовою стійкістю підприємства розуміють гарантовану платоспроможність та здатність у повному обсязі й у визначний термін розрахуватись за зобов'язаннями за допомогою грошових ресурсів та інших активів, а також здатність здійснювати безперервну фінансово-господарську діяльність й бути конкурентоспроможним підприємством.

Якщо розглядати фінансову стійкість українських підприємств, то вивчення її здійснюється переважно в контексті банкрутства, адже на це впливає ряд чинників, серед яких значними є пандемія та війна.

Можна в загальному описати, що фінансова стійкість – це можливість підприємства існувати, здійснювати господарську діяльність, бути конкурентом, попри фактори та ризики, що виникають на підприємстві, здійснюючи ряд дій для стійкості та платоспроможності. А тому, стійкість – це фундамент для подальшого ефективного та успішного розвитку підприємства.

Всі наявні підходи науковців до визначення платоспроможності суб'єкта господарювання можна звести до таких трьох основних: платоспроможність – наявність власних обігових коштів та здатність покривати збитки; платоспроможність – здатність суб'єкта господарювання виконувати свої

зобов'язання; платоспроможність – важливий індикатор фінансової стійкості будь-якого суб'єкта господарювання [21].

Існують платоспроможні засоби для суб'єкта господарювання: цінні папери, грошові засоби, готова кінцева продукція, розрахунки з покупцями, а також інші активи, що можуть бути легко реалізовані, зокрема цим і характеризується платоспроможність як головна умова господарської діяльності.

Платоспроможність суб'єкта господарювання виступає як індикатор його фінансової стійкості, що показує забезпеченість обігових активів суб'єкта господарювання довгостроковими джерелами формування. В умовах фінансової кризи та війни питанню платоспроможності суб'єктів господарської діяльності приділяється особлива увага, оскільки платоспроможність підприємства є найважливішим показником, що характеризує фінансовий стан підприємства. Існує безліч трактувань поняття «платоспроможність» різними науковими діячами, тому розглянемо декілька з них (табл.1.1).

Таблиця 1.1 - Розкриття поняття «платоспроможність» різними науковими діячами

Автор	Поняття	Ключові слова
В. І Рудика [37]	Платоспроможність – це спроможність підприємства здійснювати платежі наявними засобами або засобами, які постійно поповнюються за рахунок його діяльності	Спроможність підприємства здійснювати платежі наявними засобами
М. Р. Лучко Непочатенко [29]	Платоспроможність – це можливість підприємства наявними грошовими ресурсами своєчасно погасити свої строкові зобов'язання	Можливість підприємства наявними грошовими ресурсами своєчасно погасити свої строкові зобов'язання
М.Д. Бедринець [4]	Трактує платоспроможність підприємства як його здатність виконувати свої платіжні зобов'язання	Здатність виконувати свої платіжні зобов'язання
В.С. Сирота [39]	Визначає платоспроможність як можливість підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями без ризику для поточної діяльності та подальшого розвитку	Можливість підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями

Деякі вчені трактують платоспроможність – «...як наявність в сільськогосподарському підприємстві коштів і їх еквівалентів, достатніх для

розрахунків по кредиторській заборгованості, що вимагає негайного погашення» [23].

Фінансова стійкість характеризує рівень грамотності розміщення та використання фінансових коштів підприємства. Розглянемо чинники, від яких залежить фінансова стійкість й фінансовий стан компанії:

- рівень досягнення фінансового плану;
- зростання власних джерел фінансування коштом;
- зростання власних джерел фінансування коштом нерозподіленого прибутку, а також інших джерел фінансування;
- швидкість обігу виробничих фондів та оборотних коштів.

Здійснюючи аналіз стану платоспроможності підприємства, варто розглядати причини фінансових обставин, частоту їх утворень й тривалість прострочених боргів. Такими причинами можуть бути: високий відсоток оподаткування, заборгованість по короткострокових і довгострокових зобов'язаннях, неефективна стратегія росту, наслідки пандемії та війни тощо.

Однієї із причин погіршення платоспроможності вважається хибне використання обігового капіталу: відволікання засобів у дебіторську заборгованість, вкладення у надпланові запаси й на інші мети, які тимчасово не мають джерел фінансування [10].

Одна з найважливіших характеристик аналізу платоспроможності підприємства - це стабільність його фінансово-господарської з положення довгострокової можливості.

Автори вважають, що рівень фінансової стійкості та фінансового стану підприємства проявляється в рівні її платоспроможності, у здатності вчасно задовольняти виставлені термінові платіжні вимоги постачальників товарно-матеріальних цінностей відповідно до укладених договорів, вчасно повертати кредити, не затримувати виплату заробітної плати службовцям та робітникам, вносити платежі до бюджету [23].

Фінансова стійкість – це важливий етап фінансового аналізу, а пошук внутрішньогосподарських можливостей, засобів і способів задля її зміцнення представляє суттєвий економічний зміст і визначає можливість його проведення

Мулик Я. І. припускає, що рівень фінансової стійкості компанії - це економічна категорія, яка в загальному ступені відображає стан майна компанії в процесі його кругообігу і здатність компанії до поступального розвитку на певний момент часу [32].

Рівень поточної платоспроможності й фінансової стійкості залежить від ступеня забезпеченості запасів джерелами формування. При цьому йдеться про забезпеченість певними видами джерел: власними, кредитними й іншими позиковими.

Фінансова стійкість характеризує рівень грамотності розміщення та використання фінансових коштів компанії. Рівень фінансової стійкості та фінансового стану підприємства залежить від таких чинників:

- рівня досягнення фінансового плану;
- зростання власних джерел фінансування коштом нерозподіленого прибутку, а також інших джерел фінансування;
- швидкість обігу виробничих фондів та оборотних коштів. Автори вважають, що рівень фінансової стійкості та фінансового стану компанії проявляється в рівні її платоспроможності, у здатності вчасно задовольняти виставлені термінові платіжні вимоги постачальників товарно-матеріальних цінностей відповідно до укладених договорів, вчасно повертати кредити, не затримувати виплату заробітної плати службовцям та робітникам, вносити платежі до бюджету [29].

Фінансово стійке підприємство, зазвичай переважає конкурентів наступними умовами, а саме: наявністю освічених фахівців, привабливі умови для залучення інвестицій, кращі пропозиції від постачальників. А також вважаємо, що стійке підприємство не має прострочених заборгованостей перед державою (у вигляді сплати внесків до соціальних фондів або податків), банками

(погашення основної суми боргу та своєчасна сплата відсотків), працівниками (своєчасна сплата заробітної плати), акціонерами (виплата дивідендів).

Виділяють основні характерні моменти, на які звертають увагу науковці при дослідженні цієї економічної категорії, як «платоспроможність» основні з яких подано на рис.1.1.

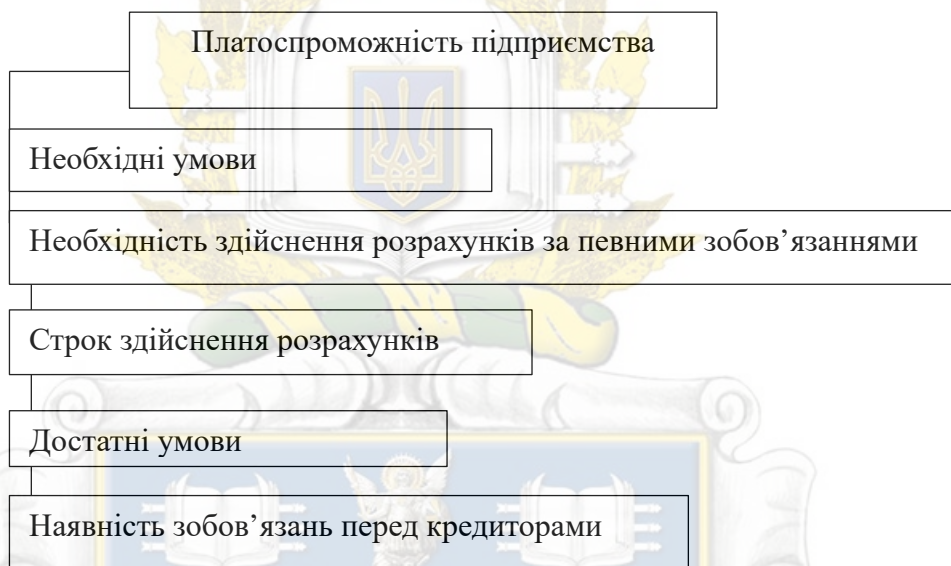

Рисунок 1.1 – Основні складові поняття «платоспроможність» [23]

Підприємство повинно вміти здійснювати розрахунок межі своєї фінансової стійкості, даний розрахунок зумовлений тим, що у разі недостатньої фінансової стійкості підприємство стане неплатоспроможним, а при надлишковій стійкості буде спостерігатись недоотримання прибутку, зниження темпів розвитку та росту компанії.

Фінансову стійкість можна описати як стабільність підприємства, тобто гарантовану платоспроможність між власними та залученими засобами, довірою кредиторів та інвесторів, наявністю такого обсягу прибутку, котрий міг би забезпечити самостійне фінансування фінансово-господарської діяльності.

Оцінка рівня фінансової стійкості та аналіз фінансового стану підприємства - це процес цілеспрямованого і безперервного дослідження економічної та фінансової інформації. При цьому до основних цілей аналізу фінансового стану та оцінки його фінансової стійкості належать такі:

- об'єктивний аналіз фінансового стану та оцінка досягнутого рівня

фінансової стійкості компанії, оцінка структурних і динамічних змін показників, що їх характеризують, а також об'єктивна оцінка рівня впливу різних чинників на їх зміну порівняно з попереднім і поточним періодом;

- ухвалення інвесторами обґрунтованих і максимально зважених управлінських рішень щодо можливого обсягу фінансування інвестиційних коштів у проекти розвитку підприємства виходячи з критеріїв його інвестиційної привабливості;

- підвищення фінансової стійкості компанії до максимального рівня і поліпшення її фінансового стану, її платоспроможності та інвестиційної привабливості.

- підвищення конкурентоспроможності компанії на ринку залучення капіталів і зміцнення її іміджу серед дієвих і потенційних партнерів;

Наведені вище цілі визначають вирішення таких основних завдань у процесі проведення аналізу оцінки:

- майнового стану компанії, її структури та динаміки зміни;
- ефективності використання та розподілу майна компанії;
- достатності рівня власних фінансових ресурсів та безпечності рівня позикових фінансових ресурсів для поточної виробничо-господарської та фінансової діяльності, раціональності їх використання та розподілу;

- вибір стратегії розвитку підприємства та підвищення його фінансової стійкості [20];

- оцінка досягнутого в досліджуваних періодах рівня фінансової стійкості компанії, її фінансової незалежності, рівня забезпеченості власним обіговим капіталом, рівня достатності основних виробничих фондів; достатності запасів товарно-матеріальних цінностей, рівня незавершеного виробництва, рівня конкурентоспроможності та рентабельності діяльності;

- оцінка досягнутого рівня платоспроможності компанії та ліквідності її капіталу;

- аналіз впливу основних техніко-виробничих і фінансово-економічних чинників на стан фінансової стійкості компанії, до яких можна зарахувати такі: зміну структури вартості капіталу компанії та коштів, у нього авансованих;

- зміна рівня платоспроможності компанії;

- зміна ефективності використання фінансових ресурсів компанії та її майна загалом;

- зміна рентабельності продукції;

- визначення рівня впливу факторів на фінансову стійкість компанії, що не залежать від рівня прийняття управлінських рішень її менеджментом;

- виявлення резервів фінансових ресурсів і вироблення управлінських рішень, спрямованих на підвищення інвестиційної привабливості компанії та рівня її фінансової стійкості.

- підвищення фінансово-економічної обґрунтованості розроблення бізнес-плану компанії, спрямованого на підвищення рівня фінансової стійкості та поліпшення фінансового стану компанії, а також визначення перспектив подальшого їх поліпшення;

- розроблення прогнозних балансів, розрахунків потреби в інвестиціях в основний капітал і прирості оборотних коштів.

З вищенаведеного можна зробити висновок, що фінансово-економічний аналіз та оцінка досягнутого рівня фінансової стійкості компанії є ключовим інструментом для визначення чинників, що вплинули на досягнутий нею рівень.

Вченні по-різному описують фінансову стійкість, відобразимо це у таблиці (табл. 1.2).

Таблиця 1.2 – Розкриття поняття «фінансова стійкість» науковими діячами

Автор	Поняття	Ключові слова
Власюк Н. І [7]	Фінансова стійкість – стан фінансових ресурсів суб'єкта, що забезпечує розвиток за рахунок власних коштів, при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності	Стан, що забезпечує розвиток власними коштами
Руснак Т. В. [20]	Фінансова стійкість – це досягнення підприємством позитивних параметрів діяльності та ефективне розміщення його фінансових ресурсів	Можливість підприємства ефективно розміщувати ресурси

Кінець таблиці 1.2

Сандул І.І. [38]	Трактує фінансову стійкість підприємства як здатність розвиватись, при тому зберігати рівновагу своїх активів та пасивів, що гарантує постійну платоспроможність та інвестиційну привабливість, в умовах допустимого ризику	Здатність розвиватись, зберігаючи рівновагу активів та пасивів
Мулик Я. І. [32]	Визначає фінансову стійкість як стан фінансових ресурсів, їх розподіл й використання, що гарантує ріст на основі зростання прибутку, при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності	Можливість підприємства бути стійким за рахунок фінансових ресурсів та їх розподілу

Отже, можна дійти висновку, що платоспроможність та фінансова стійкість підприємства – є базою та основною стану фінансово-господарської діяльності підприємства.

Платоспроможність підприємства – можливість у повному обсязі й у визначений термін розрахуватися за своїми зобов'язаннями за допомогою грошових ресурсів та інших активів, а фінансова стійкість характеризується як комплекс та категорія, що відображає процес діяльності підприємства й залежить від впливу різних фінансово-економічних процесів, котрі виникають в процесі діяльності підприємства.

Вивчення фінансової стійкості надасть можливість визначити чинники, які впливають на нестійкість підприємства, здійснити ряд дій для усунення таких чинників та скласти стратегію розвитку підприємства, що матиме суттєвий вплив на фінансову стійкість, а в результаті на платоспроможність підприємств

1.2. Організаційно-економічна характеристика діяльності товариства з обмеженою відповідальністю «Медіа СВ»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Медіа СВ» (скорочена назва – ТОВ «Медіа СВ») зареєстровано у 2007 році. На підприємстві застосовується загальна система оподаткування, крім податків, які сплачуються усіма підприємствами товариство сплачує податок на додану вартість та акцизний збір

та діє на підставі статуту (Додаток А). У таблиці 2.1 наведено повну відомість про ТОВ «Медіа СВ».

Таблиця 1.3 – Анкета ТОВ «Медіа СВ»

Повне найменування:	Товариство з обмеженою відповідальністю «Медіа СВ»
Скорочене найменування (згідно Статуту):	ТОВ «Медіа СВ»
Код за ЄДРПОУ:	35599896
Уповноважена особа:	Ревтюх Ігор Володимирович
Юридична адреса:	21036, Вінницька обл., місто Вінниця, Ленінський район, ВУЛИЦЯ ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ШОСЕ, будинок 2, корпус А
Організаційно-правова форма:	Товариство з обмеженою відповідальністю
Розмір статутного капіталу:	46 000,00 грн.
Форма власності:	Недержавна власність

Згідно Довідки про внесення до ЄДРПОУ (Додаток Б) досліджуване підприємство ТОВ «Медіа СВ» здійснює свою господарську діяльність за такими видами економічної діяльності:

46.35 Оптова торгівля тютюновими виробами.

46.39 Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами.

82.99 Надання інших допоміжних комерційних послуг, н. в. і. у..

46.90 Неспеціалізована оптова торгівля.

47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами.

47.19 Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах.

47.26 Роздрібна торгівля тютюновими виробами в спеціалізованих магазинах.

47.29 Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування в спеціалізованих магазинах.

47.61 Роздрібна торгівля книгами в спеціалізованих магазинах.

47.62 Роздрібна торгівля газетами та канцелярськими товарами в спеціалізованих магазинах.

47.99 Інші види роздрібної торгівлі поза магазинами.

68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.

73.11 Рекламні агентства.

73.12 Посередництво в розміщенні реклами в засобах масової інформації.

73.20 Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки.

Управління товариством здійснює директор. Товариство належить до середнього підприємства, чисельність працюючих у 2022 році становила 92 працівника (Додаток В).

Характеризуючи господарську діяльність ТОВ «Медіа СВ» дослідимо його основні показники на підставі форм фінансової звітності за 2018-2022 роки (Додатки Г, Д, Е, Ж, К).

Здійснене дослідження показано у аналітичній таблиці (Додаток Л).

Отже, за розрахунками основних показників фінансово – господарської діяльності ТОВ «Медіа СВ», можна вказати, що чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2022 році порівняно з 2018 роком зріс на 216889 тис. грн., або на 316,8%, порівняно з 2019 роком на 198176 тис. грн., або ж на 266,9%, з 2020 роком – зріс на 195174 (260,3%), з 2021 – збільшився на 183611 (237,7%). Слід додати, що показник чистого доходу має тенденцію до збільшення з кожним наступним роком.

Наступний показник порівняння – собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), даний показник схильний до збільшення, а саме при порівнянні 2022 року з 2018 зріст був у сумі 196845 тис. грн., це 326,6%, з 2019 – 180005 тис. грн., а саме 273,6%, порівнюючи з 2020 роком значення збільшилось на 177662 тис. грн. (267,5%), а у 2021 році – на 168810 тис. грн. (246,9%). Бачимо, що показник у 2018 року 86873 тис. грн., а у 2022 – 283718 тис. грн., тобто собівартість реалізованої продукції та послуг щороку збільшується щороку.

Зрівнюючи 2018 – 2022 роки за показником «валовий прибуток» можемо помітити зрушення сум: порівняно з 2018 роком у 2022 році відбулось зростання

валового прибутку на 20044 тис. грн., а саме на 252,3%, зіставляючи 2022 рік з 2019 роком, помітно, що у 2022 році валовий прибуток збільшився на 18171 тис. грн., а саме на 220,8%, значно більше, ніж у 2019 році. Порівняно з 2020 роком валовий прибуток збільшився на 17512 тис. грн. (211,6%), а з 2021 – на 14801 (180,4%).

Розраховуючи показники витрат операційної діяльності, бачимо, що значення сум спадає та зростає: у 2018 році – 14575 тис. грн., у 2019 – 13170 тис. грн., у 2020 році – 15315 тис. грн., у 2021 – 19988 тис. грн., у 2022 – 29944 тис. грн. Якщо порівнювати 2022 рік з 2018, то бачимо, що показник зріс на 15369 тис. грн., що складає 205,4%, порівняно з 2019 – зріс на 16774 тис. грн., а саме 227,3%, з 2020 – на 14629 (195,5%), а з 2021 – зріс на 9956, що у відсотках 49,8%.

Здійснюючи аналіз показника фінансові результати від операційної діяльності, помітно, що у 2022 році порівнюючи з 2018 показник збільшився у значенні на 4675 тис. грн. (330,2%), з 2019 – на 1397 тис. грн. (75,02%), з 2020 роком ріст вимірюється в 2879 тис. грн (857%), з 2021 – збільшення на 4845 (305,5%) .

Інших операційних доходів, інших фінансових доходів та інших витрат ТОВ «Медіа СВ» немає.

Аналізуючи фінансові результати до оподаткування, слід зазначити, що у 2022 році в порівнянні з 2018 роком відбулось збільшення в сумі 4675 (330,2%), з 2019 роком – ріст у 1397 тис. грн. (75,02%), з 2020 роком збільшення на 2879 тис. грн. (857%), а з 2021 – на 4845 тис. грн, що у відсотках 305,5%.

Зіставляючи показник чистого прибутку, бачимо, що у 2022 році порівняно з 2018 показник зріс на 4374 тис. грн., а саме на 308,8%, з 2019 – зріс на 117 тис. грн, а саме на 65,99%, в порівнянні з 2020 роком помітний зріст показника на 2646 тис. грн. (948%), а з 2021 – показник виріс на 4544 тис. грн., що у відсотках 286,5%. При розрахунках показника рентабельності підприємства, бачимо, що він нестійкий, адже у 2022 році порівняно з 2018 показник збільшився 165%, а з 2019 зменшився -60,4%, зіставляючи 2022 рік з 2020 роком значення зросло на 346,6%, з 2021 –ріст на 175%.

Порівнюючи середньооблікову чисельність працівників на підприємстві, бачимо, що у 2022 році чисельність складає 92 особи, що порівняно з 2018 і 2019 роками більше на 6 працівників, зрівнюючи із 2020 роком – на 4 особи та з 2021 – на 2 працівника.

Середньорічна вартість основних засобів підприємства найбільше значення мала у 2019 році. При здійсненні порівняння 2022 року бачимо, що з 2018 роком вартість ОЗ збільшилась на 2,24%, з 2019 – зменшилась на -12,3%, з 2020 роком – ріст на 2,32%, а з 2021 – ріст на 17,5%. Продуктивність праці у 2022 році зрівнюючи з 2018 роком збільшилась на 2281,6 тис. грн. (296,1%), з 2019 роком – збільшилась на 2064 тис. грн. (249,5), в порівнянні з 2020 роком показник виріс на 2061,3 тис. грн., що у відсотках 248,9%, а з 2021 роком бачимо збільшення на 1963,6 тис. грн (232,6%).

Показник фондівдачі 2022 року в порівнянні з 2018 зріс на 309,8%, з 2019 роком виріс на 299,7%, з 2020 роком відбулось збільшення на 254,4%, а у 2021 році ріст на 202,3%.

Отже, можна дійти висновку, що фінансово – господарська діяльність та економічний стан ТОВ «Медіа СВ» є хитким та непостійним. За розрахунками бачимо, що дохід підприємства щороку збільшувався, але при цьому пропорційно до доходу збільшувалась собівартість та операційні витрати, а от показник рентабельності підприємства у 2018 та 2021 році має від'ємне значення, так як даний показник відповідає за ефективність господарської діяльності, можемо здійснити висновок, що фінансовий стан підприємства нестійкий, а отже, керівництву варто змінювати облікові політику, бізнес стратегію та здійснювати напрями для підвищення значення показника.

Збільшення капіталу підприємства має залежність від багатьох факторів, проте найбільш вразливим підприємство є до епідемічної ситуації в країні, що помітно за основними показниками. Варто додати, що війна в Україні може похитнути фінансовий стан та платоспроможність підприємства, тому ТОВ «Медіа СВ» має здійснювати ряд завдань та розробку плану для підтримання поточних зобов'язань підприємства.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ОСНОВИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційного забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства

Важливе значення в господарському процесі будь – якого підприємства займає добре налагоджена його облікова політика.

Обліковою політикою називають способи проведення бухгалтерського обліку, яка є затвердження підприємством – первинного спостереження, вартісного виміру поточного групування та узагальнення фактів господарського життя. Головною її метою являється забезпечення отримання достовірної інформації про майновий і фінансовий стан підприємства, а також результати його діяльності, необхідні для всіх користувачів фінансової звітності з метою прийняття необхідних дій та рішень.

Згідно зі ст.1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-14 від 16.07.1999 р. підприємство самостійно визначає облікову політику [36].

Важливою передумовою ефективного аналітичного процесу, орієнтованого на оцінку рівня фінансової стійкості та платоспроможності підприємства, є якісне інформаційне забезпечення, адже вважаємо, що саме повнота, достовірність та об'єктивність інформації корелює з результативністю проведених аналітичних процедур та дієвістю наведених за результатами проведення аналітичної роботи пропозицій.

Основу інформаційного забезпечення аналізу фінансової стійкості та платоспроможності становить облікова система підприємства, в середовищі якої формується інформація про структуру оборотних та необоротних активів, стан дебіторської та кредиторської заборгованості, грошові потоки, що є основою для діагностики стабільності фінансового стану господарюючого суб'єкта. Втім,

варто відзначити, що не дивлячись на те, що облікові дані формують левову частку інформаційного забезпечення аналізу, в процесі виконання аналітичних процедур використовуються й інші позаоблікові джерела інформації (рис. 2.1).

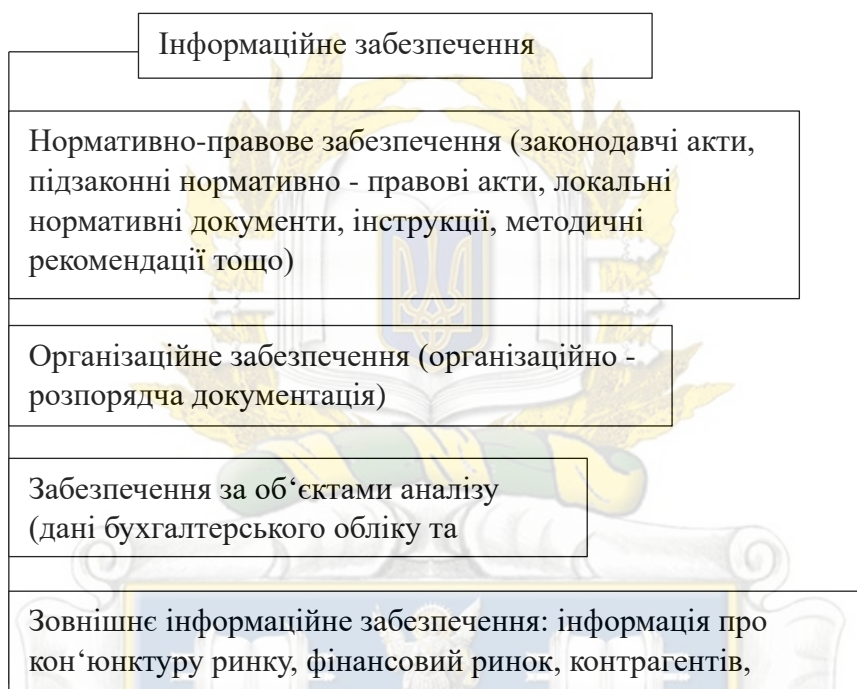

Рисунок 2.1 – Складові інформаційного забезпечення аналізу фінансової стійкості та платоспроможності підприємства [5]

Відповідно до Статуту товариства бухгалтерський облік ведеться згідно з нормами, що діють в Україні. Порядок обігу документів встановлюється директором. Також на директора покладено відповідальність за стан обліку та своєчасне подання звітності. Будь-який факт господарського життя підприємства, що відбувається в процесі діяльності, має бути задокументований.

Проте документування фактів господарського життя підприємства здійснюється не стільки працівниками бухгалтерії підприємства, скільки тими особами, які безпосередньо беруть участь у їх здійсненні та мають доручення або дозвіл на їх проведення. Це, зокрема, посадові особи підприємства. Отже, необхідно зобов'язати керівника підприємства забезпечити документування всіх фактів господарського життя підприємства, пов'язаних з одержанням та розподілом доходів, витратами, змінами у складі та стані майна, зобов'язань тощо [36].

Для виконання цих завдань директор товариства задля впорядкування документального фіксування фактів господарських операцій має затвердити перелік посадових осіб, які мають право підпису первинних документів та довіреностей на отримання товарно-матеріальних цінностей, укладання угод:

- право першого підпису мають директор, головний інженер товариства;
- право другого підпису має головний бухгалтер підприємства.

Фінансова звітність є основною частиною інформаційного забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства, це зумовлено тим, що на її основі можливо визначити тип фінансової стійкості, розрахувати та проаналізувати основні показники фінансової стійкості та платоспроможності, провести розрахунок та прогнозування запасу фінансової стійкості, здійснити факторний аналіз показників[17].

На підприємстві ТОВ «Медіа СВ» створений наказ про облікову політику (Додаток М), за контроль виконанням якого відповідальний головний бухгалтер. Однією зі складових технічного напрямку організації бухгалтерського обліку є вибір форми його ведення.

У бухгалтерії товариства застосовують комп'ютерну форму ведення бухгалтерського обліку з використанням програмного забезпечення «1С: Бухгалтерія», де за допомогою бухгалтерських проводок та документів формують журнали-ордери та відомості.

Варто зазначити, що при побудові механізму обліку на підприємстві ТОВ «Медіа СВ» виникають певні труднощі. Облікова політика підприємства, що має взаємозв'язок з показниками платоспроможності передбачає вибір методики бухгалтерського обліку, яка надає можливість використовувати різні варіанти відображення фактів господарського життя у бухгалтерському обліку. Іншими словами, облікову політику в широкому розумінні можна визначити як управління бухгалтерським обліком, у вузькому - як сукупність способів ведення обліку. Встановлення нормативних меж, в яких здійснюється ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, їх закріплення у

законодавчих документах є проявом політики держави в сфері бухгалтерського обліку на підприємстві ТОВ «Медіа СВ».

Систематизуємо взаємозв'язок елементів облікової політики та показників фінансової стійкості й платоспроможності в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 - Взаємозв'язок елементів облікової політики та показників платоспроможності

Об'єкт облікової політики	Відображення у фінансових звітах	Показники	Сфера застосування
Облік оборотних та необоротних активів	Ф. № 1 код рядка 1095 та 1195	Коефіцієнт забезпечення основними засобами, індекс постійного активу	Фінансова стійкість підприємства
Облік основних засобів	Ф. № 1 код рядків 1010–1012	Коефіцієнт реальної вартості основних засобів, коефіцієнт нагромадження амортизації	Фінансова стійкість підприємства
Облік грошових коштів	Ф. № 1 код рядка 1165	Поточна платоспроможність	Платоспроможність підприємства
Облік власного капіталу	Ф. № 1 код рядка 1495	Коефіцієнт фінансової автономії, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт маневреності власного капіталу	Фінансова стійкість підприємства
Облік зобов'язань	Ф. № 1 код рядка 1595 та 1695	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу, коефіцієнт довгострокового залучення позичених коштів, коефіцієнт структури позикового капіталу	Фінансова стійкість підприємства
Облік доходів	Ф. № 2 код рядка 2350 або 2355	Коефіцієнт стійкості економічного росту, коефіцієнт стійкості економічного зростання	Фінансова стійкість підприємства

Для контролю та впорядкуванню оброблення даних на підставі первинних документів складаються зведені облікові документи – реєстри.

Основними обліковими реєстрами на підприємстві є журнали-ордери.

На підприємстві ТОВ «Медіа СВ» усі показники оборотної відомості по аналітичних рахунках обліковуються у журналах-ордерах та відображаються у балансі товариства, що у свою чергу дані з головної книги записуються у

оборотній відомості по аналітичних рахунках. Відобразимо вищесказане схематично:

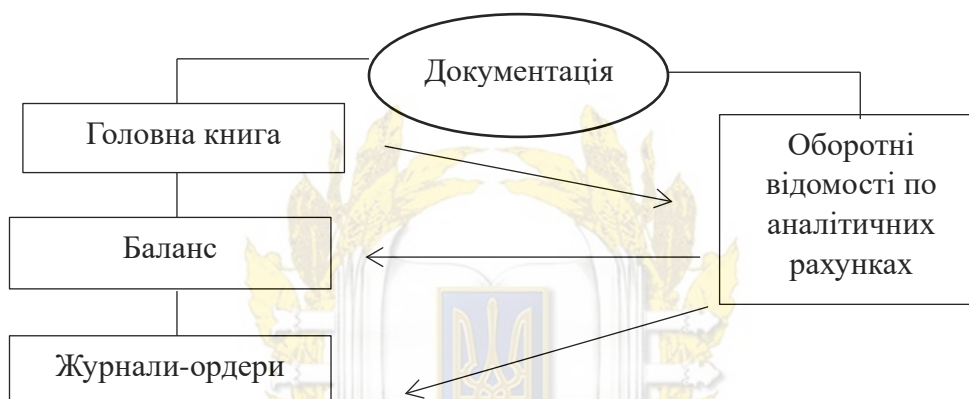

Рисунок 2.2 – Принципи журнально-ордерної форми обліку

Виникнення операційних витрат у ТОВ «Медіа СВ», що відображає платоспроможність підприємства документально підтверджується розрахунково – платіжними відомостями (Додаток Н), відомостями на виплату готівки (Додаток П), виписками з банку та видатковою накладною (Додаток Р). Нарахування заробітної плати за місяць проводиться в розрахунково-платіжній відомості. В лівій її частині проводяться нарахування, а в правій – утримання із заробітної плати і суми до видачі.

Підставою для нарахування заробітної плати в розрахунково-платіжній відомості є:

- таблиць використання робочого часу;
- штатний розпис (для посадових окладів);
- накази керівника (про надання відпусток, підвищенні розряду, звільненні з роботи та ін.);
- накопичувальні карточки (для працівників з підрядною оплатою праці);
- виконавчі листи;
- заяви працівників на різні види перерахувань із заробітної плати і т. ін.

Розрахунково-платіжні відомості підписуються керівником товариства «Медіа СВ» та головним бухгалтером із зазначенням суми і термінів виплати грошових коштів (3-х робочих днів).

По закінченні трьох днів, встановлених для виплати заробітної плати,

платіжна відомість закривається двома сумами: видано та депоновано (якщо таке має місце). Депоновані суми касир записує в реєстр невиданої заробітної плати (ф. № П-11), після чого всі документи подаються бухгалтеру для перевірки та виписки видаткового касового ордеру.

Відомість на виплату готівки щодо зарплати, які діють на сьогодні, документують так:

етап 1 – бухгалтер розраховує суму до видачі в Розрахунково-платіжній відомості працівника (Додаток Н);

етап 2 – бухгалтер переносить розраховану суму до Відомості на виплату грошей (Додаток П);

етап 3 – касир виплачує з каси належні працівникам суми на підставі Відомості на виплату грошей або ВКО. Якщо зарплату виплачують за Відомістю, то в день закриття Відомості на загальну суму коштів, виплачену за нею, бухгалтер складає ВКО, а касир відображає це в Касовій книзі.

Комісією за виконання платежів в національній валюті називають грошові суми, що списуються з рахунків клієнтів як плату за обслуговування рахунку або за надання спеціальних послуг. Комісію банку за забезпечення гарантії слід віднести до 92 рахунку, адже плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банку згідно з п. 18 П(С)БО 16 належить до адміністративних витрат підприємства. Маємо змогу відслідкувати сплату послуг банку товариством «Медіа СВ» (Додаток Р).

Отже, у ТОВ «Медіа СВ» первинні документи обліку відображаються, згідно до вимог чинного законодавства, включають у собі необхідні реквізити, а також розподіляються залежно елементів витрат. А також, слід додати, що якісне інформаційне забезпечення аналізу фінансової стійкості та платоспроможності господарюючого суб'єкта є передумовою результативного проведення аналітичної роботи, дієвості наданих пропозицій щодо забезпечення цільових параметрів стійкості фінансового стану підприємства та недопущення кризи неплатежів. При цьому основу інформаційного забезпечення аналізу фінансової

стійкості та платоспроможності формує система його бухгалтерського обліку та звітності підприємства.

2.2. Організація та планування аудиту фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Медіа СВ»

Ефективність роботи підприємства має вплив від організації та планування аудиту фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Медіа СВ». Проведення оцінки діяльності та стану підприємства, а також фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Медіа СВ», виконується відділом внутрішнього аудиту й незалежними аудиторами. Здійснення внутрішнього аудиту є важливою складовою, адже контроль, який здійснюється своєчасно і регулярно – це важлива частина системи управлінського контролю, що проводиться на вимогу керівника та в інтересах підприємства.

Варто додати, що метою аудиту фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Медіа СВ» є описаний висновок, а також оцінка фінансової стійкості й платоспроможності, проведення аналізу чинників впливу на них.

Опишемо загальні завдання аудиту фінансової стійкості та платоспроможності у ТОВ «Медіа СВ»:

- здійснення аналізу показників платоспроможності;
- опис головних чинників, що є передумовою до кризового стану;
- здійснення аналізу залежності від позикових коштів;
- наведення висновків та рекомендацій, котрі будуть направлені на результативне використання фінансових ресурсів підприємства.

Проведення аудиту фінансової стійкості і платоспроможності має чимало точок зору, Клімович відображає здійснення аудиту у три етапи, пропонуємо систематизувати та описати їх у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Етапи процесу аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства [17]

Етапи процесу аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства		
Організація аудиту	Виконання аудиту	Узагальнення та реалізація результатів аудиту
Здійснюється з метою планування роботи усіх членів групи із завдання щодо характеру, об'єму, часу виконання	Здійснюється з метою отримання достатніх для висловлення думки та відповідних обставинам завдання аудиторських доказів	Здійснюється з метою обґрунтування, висловлення та доведення до замовника незалежної думки аудитора щодо предмета завдання
1. Тестування системи внутрішнього контролю платоспроможності та фінансової стійкості	1. Проведення аудиторських процедур	1. Узагальнення і оцінка результатів аудиту фінансової стійкості та платоспроможності
2. Оцінка аудиторського ризику і рівня суттєвості	2. Збір аудиторських доказів	2. Розробка підсумкових документів за результатами аудиту
3. Складання плану і програми аудиту	3. Оформлення робочих документів аудитора та проведення аналітичних процедур	

Аудиторські послуги, що надаються підприємству ТОВ «Медіа СВ» розробляються на договірних домовленостях, а підставою для проведення аудиту є договір, що укладається між підприємством та аудитором. В зв'язку з поширенням пандемії COVID-19, карантинних обмежень та війни в Україні, керівництво служб контролю обмежено спілкувались з працівниками через дистанційні обмеження, а організація аудиту на підприємстві певний час була неможливою, так як аудитори працювали дистанційно та не мали доступу до звичних перевірок. Та згодом служби внутрішнього аудиту почали використовувати гнучке планування, дистанційні дзвінки для спілкування з працівниками, віддалену роботу з документами й задіювати комунікативні та аналітичні технології.

Планування – важливий етап проведення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності. Основний порядок планування встановлюється за МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності».

МСА 300 описує планування як встановлення загального руху і підходу до аналізу, обсягу та часу здійснення аудиту. Вірно розроблене та чітке планування допомагає підприємству виявити проблеми, які є на підприємстві чи можуть трапитись у майбутньому за певних обставин. Планування – це основа для проведення якісного та структурованого аудиту фахівцями, задля здійснення детального висновку та рекомендацій.

Згідно до МСА 210 «Узгодження умов завдань з аудиту» в інтересах підприємства та виконавця аудиту, необхідно після відправлення листа-пропозиції надіслати лист-зобов'язання.

Листом-зобов'язання називають угоду між клієнтом та аудиторською фірмою, де описується проведення аудиту та дотичних до нього послуг. Лист-зобов'язання описує, що входить в обов'язки аудитора, вказуються терміни завершення аудиту, обов'язки працівників компанії щодо надання необхідних облікових даних та документів для перевірки. Згодом, після узгодження листа-замовлення та листа-зобов'язання, між підприємством та аудиторською фірмою укладається договір – це основний документ, котрий описує факт домовленостей між підприємством та виконавцем [22]. Пропонуємо схематично охарактеризувати обов'язкові положення й дані, які повинні бути у описаних вище документах (рис. 2.3).

Опишемо стратегію аудиту фінансової стійкості та платоспроможності у ТОВ «Медіа СВ»:

1. обрання характеру завдання, що матиме вплив на обсяг (наприклад, особливі вимоги до звітності і місцезнаходження підрозділів підприємства);
2. опис мети аудиторського звіту за завдання і плануванням часу і визначення характеру необхідного інформування (кінцевих термінів, передача проміжної і річної звітності тощо);

Вивчення чинників, що визначають основні напрями дій аудитора за завданням, головним з яких є попередній пошук зон високого ризику, опис наслідків подій у діяльності підприємства після звітної дати тощо.

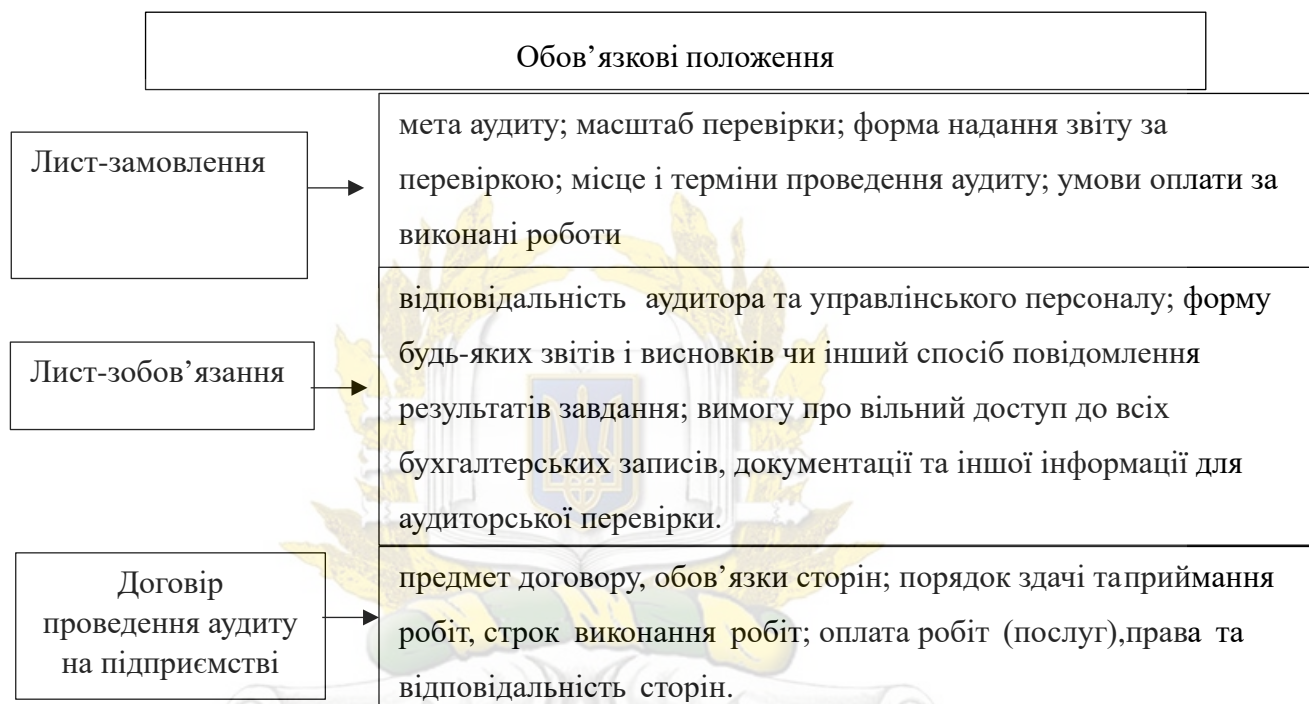

Рисунок 2.3 – Обов'язкові положення листа-замовлення, листа-зобов'язання та договору на проведення аудиту [22]

Склавши договір аудиторська фірма здійснює розробку дій, стратегії, плану та програми аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Відповідно до МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності», аудитором повинно бути задокументовано вибір стратегії проведення аудиту на підприємстві в меморандумі та здійснений опис щодо об'єму, часу, а також порядку проведення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності.

Аудитор вносить такі дані як ціль та завдання планування аудиту, підсумки планування, де описуються загальна інформація про склад аудиторської групи, план аудиту, його бюджет, графік та програма проведення аудиту [22].

Перш ніж складати та затверджувати план та програму аудиту, доцільно перевірити та дати фахову оцінку внутрішнього контролю та бухгалтерського обліку ТОВ «Медіа СВ». Для того, щоб здійснити таку перевірку та оцінити хід внутрішнього контролю, аудиторам необхідно розглянути кожен його компонент – політика підприємства, засоби внутрішнього контролю, його процедури та контрольний персонал.

Згідно до МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища», внутрішній контроль характеризують політикою і процедурами, прийнятими керівництвом для того, щоб мати вплив в реалізації цілей підприємства та має такі завдання: впорядковане і ефективне ведення фінансово-господарської діяльності підприємства; забезпечення збереження активів; запобігання і порушення фактів шахрайства; контроль точності й повноти бухгалтерських записів; своєчасне і достовірне формування фінансової інформації тощо [22].

Знання системи внутрішнього контролю допомагає зрозуміти тип потенційних помилок чи можливість умисного викривлення фінансової звітності. Можна сказати, що це і є особливістю для визначення часу, обсягу та характеру наступних аудиторських процедур.

Фахівці проводять аналіз таких дій і операцій, які можуть призвести до суттєвих помилок та викривлень фінансової звітності даного підприємства. Аудиторська оцінка суттєвості залишків за бухгалтерськими рахунками і укладеними угодами дає можливість фахівцю вирішити те, які питання і які статті фінансової звітності необхідно проаналізувати, який розмір вибірки використати, а також які види аналітичних процедур провести.

Такі дії дають змогу здійснити вибір таких процедур аудиторської перевірки, від яких у комплексі можливо очікувати скорочення величини аудиторського ризику до прийняттого рівня.

Наступним кроком основи визначеної стратегії виконується розробка плану аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства, де зазначають основні завдання й процедури для кожного об'єкта аудиту та визначають час, який необхідний для кожного напрямку чи процедури.

Планом аудиту називають набір інструкцій для асистентів аудитора, які виконують аудиторську перевірку, а також засобом контролю за належним виконанням їх роботи. Він описує характер, час та обсяг аудиторських процедур, що повинні виконуватись членами аудиторської групи для отримання достатніх та відповідних аудиторських доказів з метою зменшення аудиторського ризику

до прийнятно низького рівня. Види, зміст та час проведення зафіксованих у плані аудиторських процедур повинні збігатися з показниками загальної стратегії аудиту [25].

План аудиту варто конкретизувати, для того аби аудитор мав можливість на його базі підготувати програму аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Програма аудиту – це документ із чіткою конкретизацією завдань із черговістю їх виконання, за допомогою яких отримують докази для перевірки підприємства. Програма має бути деталізована для того, щоб була можливість використовувати її як інструкцію для виконавців аудиту.

Таким чином можемо дійти висновку, що попри складнощі проведення аудиту на підприємстві у зв'язку з COVID-19 та війною, організація та планування на підприємстві ТОВ «Медіа СВ» є обов'язковою частиною організації аудиту фінансової стійкості та платоспроможності. Головними завданнями аудитора є визначення стратегії, тактики та масштабу аудиту. Конкретизоване планування аудиторської перевірки – це основа для зібрання надійних та достовірних доказів, котрі дають змогу йому висловити свою думку із мінімальними витратами на проведення перевірки.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Аналіз фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Медіа СВ»

Інформаційною базою для оцінювання фінансового стану сільськогосподарського підприємства є дані фінансової та бухгалтерської звітності підприємства.

Вважають, аналіз фінансової стійкості та платоспроможності - головна умова для оцінки фінансового стану і ліквідності підприємства. Метою аналізу обумовлюють не лише для того, щоб встановити та оцінити фінансовий стан підприємства, а також і в тому, щоб його покращувати. Аналіз фінансового стану показує, по яким конкретним напрямкам необхідно це робити.

У відповідності з цим результати аналізу дають відповідь на запитання, про те, які саме найважливіші засоби покращення фінансового стану підприємства за певний період його діяльності.

Фінансова діяльність підприємства повинна бути спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення залучених і власних коштів, фінансової стійкості задля ефективного функціонування підприємства. Для об'єктивної оцінки фінансового стану підприємства важливе значення має розрахунок та аналіз показників ліквідності.

Також, на нашу думку, основною складовою частиною аналізу стійкості підприємства є оцінювання формування його грошових потоків (рис. 3.1).

Показники ліквідності дають змогу проаналізувати, який саме рівень платоспроможності підприємства на певний момент часу, а також у випадках виникнення надзвичайних ситуацій. Саме з цією метою застосовують систему

показників ліквідності, що розрізняються між собою розміром ліквідних активів та розглядаються як джерело покриття зобов'язань.

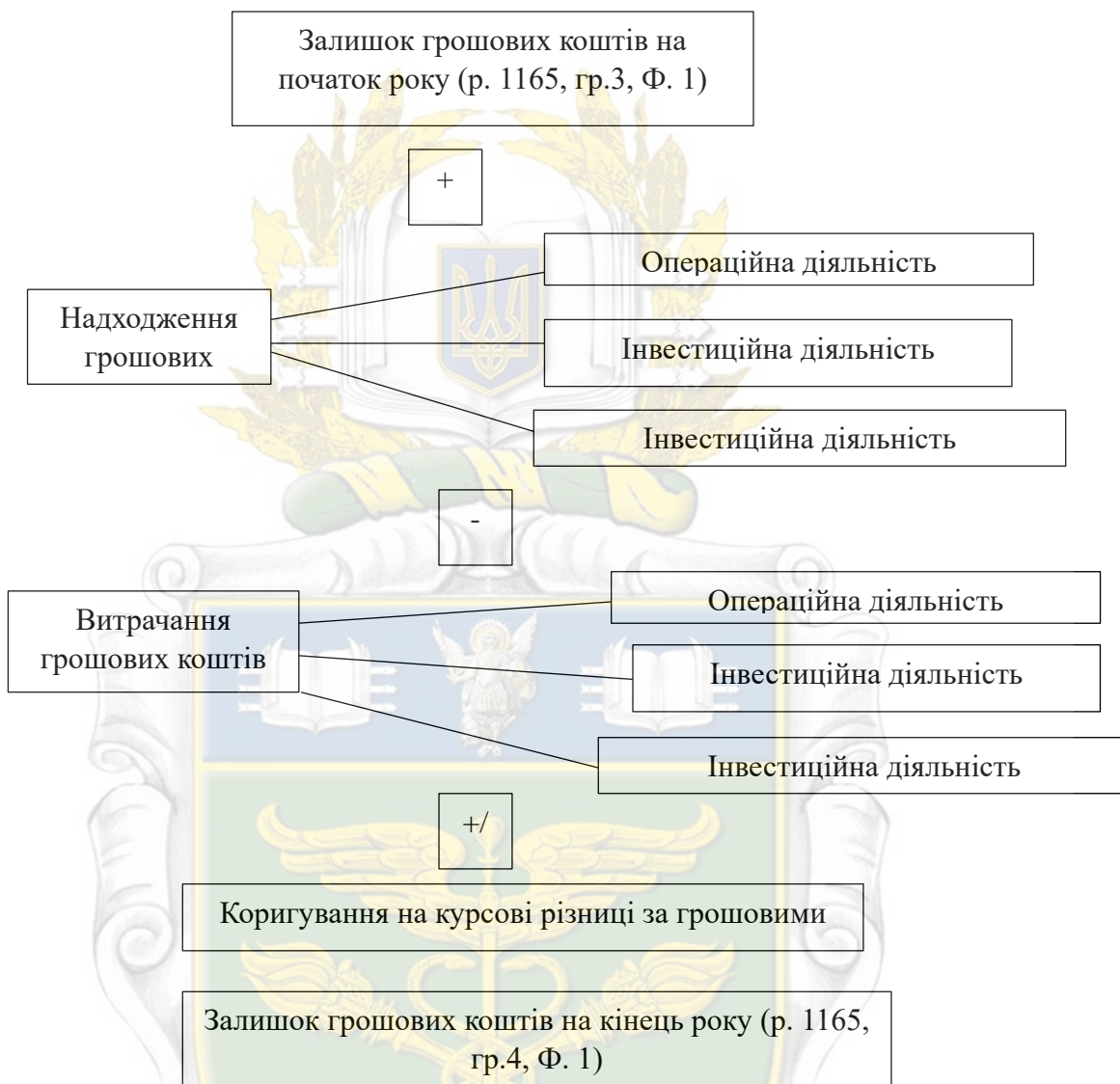

Рисунок 3.1 – Взаємозв'язок балансу та звіту про рух грошових коштів [16]

Пропонуємо за даними фінансової звітності – балансу та звіту про фінансові результати 2018-2022 років проаналізувати базові показники платоспроможності ТОВ «Медіа СВ» у таблицях 3.1 – 3.3.

Таблиця 3.1 – Розрахунок показників ліквідності підприємства ТОВ «Медіа СВ» за 2018 – 2019 роки

Показник	Нормативне значення	2018 рік	2019 рік	Відхилення
1. Коефіцієнт поточної ліквідності	1,5 - 2	0,92	1,08	0,16
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,5 - 1	0,33	0,26	-0,07
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2 – 0,35	0,11	0,15	0,03
4. Власні оборотні кошти	> 0	-725	1076	1801,00
5. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	>0 збільшення	-0,08	0,08	0,16
6. Коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат власними оборотними коштами	> 0,5	-0,13	0,10	0,23
7. Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	збільшення	-1,50	1,80	3,29
8. Коефіцієнт покриття запасів	> 1	1,38	1,11	-0,28

Таблиця 3.2 – Розрахунок показників ліквідності підприємства ТОВ «Медіа СВ» за 2020 – 2021 роки

Показник	Нормативне значення	2020 рік	2021 рік	Відхилення
1. Коефіцієнт поточної ліквідності	1,5 - 2	1,04	0,96	-0,08
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,5 - 1	0,19	0,17	-0,02
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2 – 0,35	0,08	0,05	-0,03
4. Власні оборотні кошти	> 0	805	-1012	-1817,00
5. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	>0 збільшення	0,04	-0,04	-0,08
6. Коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат власними оборотними коштами	> 0,5	0,05	-0,05	-0,10
7. Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	збільшення	1,87	-1,14	-3,00
8. Коефіцієнт покриття запасів	> 1	0,70	0,53	-0,17

Таблиця 3.3 – Розрахунок показників ліквідності підприємства ТОВ «Медіа СВ» за 2021 – 2022 роки

Показник	Нормативне значення	2021 рік	2022 рік	Відхилення
1. Коефіцієнт поточної ліквідності	1,5 - 2	1,04	1,04	0,00
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,5 - 1	0,19	0,10	-0,09
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2 – 0,35	0,08	0,06	-0,02
4. Власні оборотні кошти	> 0	805	1753	948,00

Кінець таблиці 3.3

5. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	>0 збільшення	0,04	0,04	0,00
6. Коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат власними оборотними коштами	> 0,5	0,05	0,04	-0,01
7. Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	збільшення	1,87	1,44	-0,43
8. Коефіцієнт покриття запасів	> 1	0,70	0,57	-0,12

Таким чином, платоспроможність на підприємстві має тенденцію до зменшення і свідчить, що ТОВ «Медіа СВ» знизило свою спроможність ліквідувати короткострокову заборгованість та розрахуватись з кредиторами за рахунок дебіторів протягом одного року. Це також пояснюється тим, що в підприємстві немає достатньо оборотних активів для погашення поточних короткострокових зобов'язань, а власних грошових коштів для цього на підприємстві недостатньо.

Одним з головним показників платоспроможності, на нашу думку, є коефіцієнт абсолютної ліквідності, що показує, яку частку поточних зобов'язань підприємство може погасити негайно за рахунок наявних високоліквідних активів. Коефіцієнт абсолютної ліквідності є показником поточної платоспроможності підприємства на дату балансу. Для визначення коефіцієнта абсолютної ліквідності було здійснений розрахунок, а саме гроші та їх еквіваленти, на прикладі 2022 року, в сумі 2528 грн., до суми поточних зобов'язань – 42793 грн..

Бачимо, що протягом 2018 – 2022 років коефіцієнт абсолютної ліквідності є нижчим за нормативне значення. Оскільки нормативне значення показника 0.2-0.35, то станом на 2022 рік коефіцієнт абсолютної ліквідності знизився, а це свідчить про те, що підприємство не в змозі негайно сплачувати короткострокові зобов'язання, негативним моментом є падіння рівня показника.

Коефіцієнти швидкої та абсолютної ліквідності характеризують перспективну платоспроможність підприємства, що буде сформована після повного обороту його дебіторської заборгованості та всіх оборотних активів.

Коефіцієнти швидкої ліквідності обчислюється як відношення оборотних активів та запасів до поточних зобов'язань, розглянемо розрахунок цього коефіцієнта на прикладі 2022 року: оборотні активи у сумі 44546 грн., відняти запаси у сумі 40126 грн., до поточних зобов'язань – 42793 грн., значення коефіцієнта швидкої ліквідності 0.10.

В порівнянні 2021 року з 2022 показник зменшився на – 0.09,. Нормативне значення показника швидкої ліквідності – 0.5– 1, це означає що станом на 2022 рік підприємство втрачає свою платоспроможність і означає, що частина боргів підприємства не може бути сплачена.

Якщо рівень прибутковості у підприємства зростає, то це може свідчити про покращення фінансового стану підприємства в цілому і, як слідство, належного рівня платоспроможності у перспективі. У короткостроковому періоді такого прямого зв'язку не бачимо. Підприємство з непоганою прибутковістю може мати низьку платоспроможність унаслідок великих виплат власникам, ненадійності дебіторів тощо.

Отже, забезпечення задовільної ліквідності потребує певних управлінських зусиль та оптимізації фінансово-економічних рішень.

Розглянемо показник власних оборотних коштів, що відображає ту частину власного капіталу підприємства, яка є джерелом покриття його поточних активів. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотним коштами показує, яка частина оборотних активів фінансується за рахунок власних коштів підприємства. Можемо порівняти, що протягом 2018 – 2019 років відбулось збільшення на 1801 грн, за 2020-2021 роки сума зменшилась на 1817 грн., а за 2021 – 2022 – зріст на 948 грн. Можемо помітити, що значення коефіцієнта є нестійким, що негативно відображається на платоспроможності підприємства і якщо керівництво ТОВ «Медіа СВ» не прийме міри для покращення показника – фінансова стійкість буде знижуватись й надалі.

Коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат власними оборотними коштами визначає, яка частина матеріальних запасів фінансується за рахунок власних коштів підприємства. Коефіцієнт маневреності ВОК характеризує частку

власних оборотних коштів, яка знаходиться у формі абсолютно ліквідних активів – грошових коштів. Нормативне значення $> 0,5$, однак бачимо, що в порівнянні з 2018 – 2019 роками показник складає значення 0.23, з 2020 – 2021 роками зменшення на 0.08, з 2021 – 2022 роками – 0.

Розглянемо коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття), він характеризує достатність оборотних активів для погашення своїх боргів та відображає кількість грошових одиниць оборотних активів припадає на кожну грошову одиницю короткострових зобов'язань. За 2018- 2022 роки коефіцієнт знижувався попри нормативне значення 1.5 – 2, а в порівнянні 2022 року з 2021 набув значення 0. Це дає підстави зазначити, що підприємство ТОВ «Медіа СВ» немає достатню кількість оборотних активів для того, щоб покривати короткострокові зобов'язання, що негативно впливає на платоспроможність та фінансову стійкість.

Фінансова стійкість – стан фінансових ресурсів підприємства, коли воно має змогу вільно керувати грошовими коштами та здатне шляхом ефективного використання забезпечити стійкий процес господарської діяльності.

Для підприємства важливо підтримувати платоспроможний стан для виконання вимог кредиторів, інвесторів, державних контролюючих установ. Основні положення забезпечення платоспроможності передбачає вирішення таких основних питань:

- визначення змісту та об'єкта забезпечення платоспроможності підприємства;
- формування мети й основних завдань управління платоспроможністю;
- обґрунтування функціональної сутності управління платоспроможністю;
- визначення вимог до здійснення управління платоспроможністю підприємством.

Для нормальної життєдіяльності підприємству необхідні власні оборотні кошти. Коли підприємство має короткострокові борги - воно зобов'язане сплатити їх за рахунок поточних активів. Пропонуємо за даними балансу

підприємства ТОВ «Медіа СВ» здійснити розрахунок показників фінансової сталості за 2018 – 2022 роки у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 – Розрахунок показників фінансової сталості підприємства ТОВ «Медіа СВ» за 2018 – 2022 роки

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	Нормативне значення
1. Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності, концентрації власного капіталу)	-0,002	0,11	0,096	0,017	0,073	>0,5
2. Коефіцієнт фінансової залежності (заборгованості)	1	0,89	0,90	0,98	0,93	<0,5
3. Коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля)	-505,32	7,75	9,41	26,20	12,64	< 1
4. Коефіцієнт самофінансування (фінансування, фінансової стійкості)	-0,002	0,129	0,106	0,018	0,079	>1

Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності, концентрації власного капіталу) відображає в якій мірі підприємство не залежить від своїх кредиторів. Бачимо, що протягом 2018 – 2022 років нормативне значення показника знижується, а отже, означає, що ТОВ «Медіа СВ» є залежним від кредиторів, що відображається на фінансовій стійкості підприємства.

Коефіцієнт фінансової залежності (заборгованості) відображає частку позичених коштів у валюті балансу, таким чином бачимо, що показник протягом 2018 – 2022 років відповідає нормативному значенню, проте бачимо, що наступний показник - коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля), що відображає частину позикового капіталу на 1 грн. власного капіталу стрімко росте від нормативного значення 1, що також негативно відображається на платоспроможності.

Коефіцієнт самофінансування (фінансування, фінансової стійкості) відображає можливість покриття власним капіталом позикові коштів, нормативне значення показника бідь одного, проте бачимо, що протягом 2018-2022 років коефіцієнт має нижчі значення, а отже, підприємство ТОВ «Медіа СВ»

не в змозі забезпечити стійке фінансування, а тому воно неплатоспроможне та близьке до банкрутства.

3.2. Процедури та прийоми аудиту фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Медіа СВ»

Аудиторська оцінка фінансового стану підприємства, а саме платоспроможності та фінансової стійкості, може здійснюватися як відділом внутрішнього аудиту так і незалежними аудиторами, зокрема так і проводиться аудит на підприємстві ТОВ «Медіа СВ».

Звернімо увагу на те, що виступає об'єктом аудиту фінансової стійкості та платоспроможності. Клімович І. М., Татієвська К. А. описують, що фінанси суб'єктів господарювання варто характеризувати як об'єкт управління, що виявляється через множину звітних і розрахункових показників, значення яких сприймаються суб'єктом управління як деяке інтегральне відображення стану матеріальних і грошових потоків за певний період часу [17].

Як об'єкти аудиту фінансової стійкості та платоспроможності виступають не лише фінансові документи, але й бізнес-процеси на підприємстві його середовище та ризики. Можемо підсумувати, що об'єкти аудиту фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Медіа СВ» – це джерела майна підприємства.

Інформаційною базою аудиту фінансової стійкості та платоспроможності є фінансова звітність підприємства: система показників, котрі надають інформацію про майновий і фінансовий стан на конкретний рік та дату.

Основними джерелами інформації являються ф. № 1 «Баланс» та ф. № 4 «Звіт про власний капітал», дані первинного та аналітичного бухгалтерського обліку, які уточнюють окремі статті балансу, а також примітки до річної фінансової звітності (ф. № 5). Бухгалтерська звітність надає повну та достовірну

інформацію про фінансове становище підприємства, про результати його діяльності та про зміни його фінансового становища.

Методи аудиту фінансової стійкості повинні базуватися на підходах, що дають змогу оцінити перспективи підприємства, з урахуванням даних аналізу за минулий період. Необхідно внести доповнення в наявні форми фінансової звітності або ввести нові форми звітності, що містять показники поточної і прогнозованої стійкості і платоспроможності на прогнозний період, оцінку справедливої вартості активів підприємства тощо [20].

Так, як 2018 – 2022 роки були кризовими для бізнесу, було проведено розрахунок та аналіз коефіцієнтів ліквідності, а також розрахунок показників фінансової сталості підприємства ТОВ «Медіа СВ».

А також за основу аудиту ми виділили наступні завдання:

- оцінити залежність підприємства від залучених коштів ;
- розрахувати й оцінити показники платоспроможності підприємства;
- визначити рівень незалежності (автономії підприємства від зовнішніх джерел фінансування);
- систематизувати фактори, котрі впливають на кризовий та передкризовий стан підприємства;
- запропонувати конкретні рекомендації, задля спрямування їх на ефективне використання фінансових ресурсів та зміцнення стану підприємства.

Одним із поглядів вдосконалення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності є розробка робочих документів. Робочими документами аудитора називають записи, здійснені ним під час планування, підготовки, проведення перевірки, систематизації даних, підприємства, також це можуть бути усні відомості, задокументовані аудитором за допомогою тестування.

Виходячи із цього, хочемо запропонувати форму робочого документа аудитора, що перевіряє фінансову стійкість підприємства (табл. 3.5).

Документ може бути сформований за допомогою комп'ютера, а також спеціальних програм для фахівців.

Таблиця 3.5 – Робочий документ аудитора «Фінансова стійкість та платоспроможність підприємства»

Показники фінансової стійкості	Формула	Хто обрахував значення показника		Відхилення	Норма
		бухгалтер підприємства	аудитор (аудиторська фірма)		
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	Кавт = власний капітал/підсумок балансу	0,18	0,18	0	> 0,5
Коефіцієнт фінансової залежності	Кфз = підсумок балансу/підсумок балансу	0,93	0,93	0	зменшення
Коефіцієнт фінансової стійкості	Кф.с. = власний капітал/загальна сума зобов'язань	0,35	0,35	0	> 1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Км = власні оборотні активи/ власний капітал	1,44	1,44	0	0,5-0,6
Власні обігові кошти (робочий функціонуючий капітал)	ВОК = оборотні активи – поточні зобов'язання	0,04	0,04	0	збільшення

Під час здійснення аудитором аналізу фінансової стійкості та платоспроможності з'являється можливість виявити зовнішні та внутрішні фактори, що на неї впливають, а саме за допомогою розрахунків основних показників фінансово – господарської діяльності ТОВ «Медіа СВ та розрахунку коефіцієнтів ліквідності за 2018 – 2022 роки, бачимо що економічний стан підприємства хиткий та непостійний.

Методи організації аудиторської перевірки включали:

- суцільну перевірку;

- перевірку отриманої інформації, які відбулися за період, що перевіряється;

- вибірково перевірку;

- аналітичну перевірку;

- комбіновану перевірку – поєднання суцільної, вибіркової і аналітичної перевірок.

Важливою частиною методики аудиту є:

- аудиторські процедури (порядок і послідовність дій аудитора для отримання потрібних доказів);

- отримання доступу до необхідних електронних систем і файлів на основі, яких буде здійснюватися аудит платоспроможності підприємства,

- здійснення незапланованих дзвінків, щоб зафіксувати необхідну інформацію;

- підтримувати комунікацію з об'єктом аудиту, а також інформувати його щодо того, на якому етапі процес аудиту фінансової стійкості та платоспроможності.

Аудитор отримує аудиторські докази для формулювання обґрунтованих висновків, на яких базується аудиторська думка, виконуючи аудиторські процедури з метою:

- отримання інформацію про суб'єкт господарювання та його середовище, включаючи його систему внутрішнього контролю, для оцінки ризиків суттєвого викривлення на рівні фінансових звітів та тверджень (аудиторські процедури, які виконують з цією метою, зазначаються в МСА як «процедури оцінки ризиків»);

- перевірки операційної ефективності процедур контролю в запобіганні або виявленні та виправленні суттєвих викривлень на рівні тверджень (аудиторські процедури, які виконують з цією метою, зазначаються в МСА як «тести контролю»).

Таблиця 3.6 – Програма аудиту фінансово-господарської діяльності ТОВ «Медіа СВ»

Перелік аудиторських процедур	Методи аудиту	Аудиторські докази	Терміни
1	2	3	4
Загальні відомості про підприємство	Документальна перевірка, співставлення	Статут підприємства, наказ про облікову політику, накази.	28.08.23
Перевірка записів у касовому звіті із записами в касовій книзі та первинних касових документах	Арифметична, логічна, взаємна звірка	Звіт касира, Касова книга, первинні касові документи, облікові регістри по рахунку 30, журнал	28.08.23
Перевірка наявності рахунків, відкритих в банках	Опитування, формальна перевірка	Договори про розрахунково-касове обслуговування	29.08.23
Перевірка правильності ведення обліку грошових коштів у банку	Документальна перевірка, звірка, співставлення	Банківські виписки, платіжні доручення, облікові регістри по рахунках 31, 33	30.08.23
Перевірка правильності відображення інформації про грошові кошти в фінансовій звітності	Арифметична, взаємна, документальна перевірки	Баланс, Звіт про рух грошових коштів, облікові регістри по рахунках 30, 31, 33	30.08.23
Узагальнення отриманої інформації	Узагальнення	Аудиторський звіт, аудиторський висновок	31.08.23

Тести контролю виконуються з метою отримання аудиторських доказів щодо ефективності:

- організації систем обліку та внутрішнього контролю, тобто чи організовані вони належним чином, щоб запобігти суттєвим викривленням та виявляти і виправляти їх;

- функціонування внутрішнього контролю протягом певного періоду;

- виявлення суттєвих викривлень на рівні тверджень (аудиторські процедури, які виконують з цією метою, зазначаються в МСА як «процедури по суті»). Для проведення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності аудитором складається план аудиторської перевірки, опишемо його в таблиці 3.6.

У процесі оцінки платоспроможності підприємства рекомендуємо брати до уваги не лише можливість погашення поточних зобов'язань, а й довгострокових, строк сплати яких має наступити в майбутньому.

Також для підприємства необхідно акцентувати увагу на структурованому підході оцінки платоспроможності, що дає можливість проводити її оцінку в кінці кожного робочого дня, з метою виявлення ознак неплатоспроможності підприємства заздалегідь.

Варто вказати, що для більш детальної та точної оцінки платоспроможності підприємства необхідно здійснювати оцінку та аналіз його неплатоспроможності, що потребує додаткових досліджень та вдосконалення, адже з нестійкою економікою та зовнішніми проблемами такі дослідження щороку будуть актуальними.

Таблиця 3.7 – План аудиторської перевірки господарсько-фінансової діяльності ТОВ «Медіа СВ»

Проведення зустрічей з керівником підприємства, головним бухгалтером та керівниками підрозділів для визначення переліку документів потрібних для проведення аудиту, обговорення плану проведення аудиту	5.09	Віддалено	Аудитор
Збір аудиторських доказів	7.09-10.09	на підприємстві	Аудитор
Аудит власного капіталу	11.09-12.09	віддалено	Аудитор
Аудит операцій на рахунках у банку	13.09-14.09	віддалено	Аудитор
Аудит товарно-матеріальних цінностей	15.09-16.09	на підприємстві	Аудитор
Оцінка результатів, визначення ризиків, сильних та слабких сторін.	17.09-18.09	віддалено	Аудитор
Складення аудиторського звіту	19.09	віддалено	Аудитор
Проведення позапланових зустрічей та дзвінків.	20.09-28.09	віддалено	Аудитор
Презентація результатів аудиту та аудиторського. Обговорення подальшого план дій з усунення ризиків та підсилення слабких сторін	29.09	на підприємстві	Аудитор

Кінець таблиці 3.7

Складення подальшого плану дій ризиків та підсилення слабких сторін за результатами перевірки	30.09	на підприємстві	Аудитор
---	-------	-----------------	---------

Після проведення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Медіа СВ» було складено аудиторський висновок (звіт незалежного аудитора) щодо фінансової звітності ТОВ «Медіа СВ» станом на 31 грудня 2022 року (Додаток С), це дало змогу відобразити масштаб та зміст проведеної роботи, надати оцінку помилок у системах обліку та внутрішнього контролю підприємства на предмет їх впливу на фінансову звітність, перевірити достовірність фінансової звітності, повноти і відповідності чинному законодавству, а також встановленим нормативам бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності на підприємстві.

Дослідження питання підвищення фінансової стійкості є актуальним, оскільки в даний час головною проблемою ефективного функціонування підприємства ТОВ «Медіа СВ» є низький та близький до банкрутства рівень його фінансової стійкості.

Для поліпшення оцінки фінансового стану підприємства ТОВ «Медіа СВ» можемо запропонувати наступні шляхи:

- вдосконалювати теоретичні засади формування та реалізації інформаційної системи підприємства;
- збільшення реального власного капіталу за рахунок збільшення розміру статутного капіталу, а також за рахунок накопичення нерозподіленого прибутку (застосовується в тому випадку, якщо підприємство не несе непокриті збитки за аналізований період, інакше особливих результатів дати не може);
- розробляти методичне забезпечення процесу прогнозування фінансового стану підприємства;
- вивчення вітчизняного ринку збуту продукції та підвищення обсягу реалізованої продукції;
- розробка грамотної фінансової стратегії підприємства, яка б дозволила підприємству залучати, як короткострокові, так і довгострокові позикові кошти,

при цьому підтримуючи оптимальні пропорції між власним і позиковим капіталом;

- збільшення грошових коштів на розрахунковому рахунку підприємства призведе до збільшення коефіцієнта абсолютної ліквідності і дозволить підприємству брати довго і короткострокові позики в банку для фінансування поточної діяльності, які видаються лише платоспроможним підприємствам, в яких коефіцієнт абсолютної ліквідності відповідає нормі;

- залучення іноземних спеціалістів (послуги аутсорсингової компанії);
- інші заходи (маркетингові).

Збільшення грошових коштів можна забезпечити за рахунок реалізації зайвих виробничих і невиробничих фондів, здачі їх в оренду.

Крім радикальних напрямів підвищення рівня платоспроможності підприємства потрібно проводити пошук внутрішніх резервів по збільшенню прибутковості діяльності і досягненню беззбиткової роботи за рахунок більш повного використання виробничої потужності підприємства, підвищення якості і конкурентоздатності товарів, зниження їх собівартості, раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, скорочення непродуктивних витрат і втрат.

Важливо зосередити увагу на вирішення питань ресурсозберігання: впровадження прогресивних норм, нормативів і ресурсозберігаючих технологій, використання вторинної сировини, організації дієвого обліку і контролю за використанням ресурсів, вивчення і впровадження передового досвіду в здійсненні режиму економії, матеріального і морального стимулювання працівників за економію ресурсів і скорочення непродуктивних витрат і втрат.

Велику допомогу у виявленні резервів поліпшення платоспроможності підприємства може надати маркетинговий аналіз по вивченню попиту і пропозиції, ринків збуту і формування на цій основі оптимального асортименту і структури виробництва і реалізації продукції підприємства.

У процесі аналізу балансу на ліквідність та платоспроможність були виявлені відхилення у бік зниження мінімально припустимих значень на

досліджуваному підприємстві ТОВ «Медіа СВ».

У такому випадку потрібно привести показники у норму, за рахунок скорочення насамперед кредитів, заборгованості й інших видів залучених ресурсів, а також за рахунок збільшення власних засобів.

Крім того, для більш підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємству необхідно планувати свою фінансову діяльність та контролювати виконання фінансових планів.

Варто вивчати господарські та фінансові умови на ринку, специфіку клієнтури і тощо.

Отже, основними заходами підвищення платоспроможності підприємства:

- забезпечення достатнього розміру власного капіталу і його приросту в необхідних розмірах;
- підтримання оборотності запасів і дебіторської заборгованості на оптимальному рівні;
- комплексний та ретельний аналіз показників ліквідності і платоспроможності підприємства;
- управління запасами підприємства;
- систематичне планування і прогнозування необхідного розміру ліквідних засобів шляхом обліку всіх належних платежів і обліку грошових надходжень;
- визначення мінімально необхідної потреби в грошових активах для поточної господарської діяльності;
- забезпечення прискорення обороту грошових активів;
- першочергове спрямування прибутку на поповнення власного оборотного капіталу, тобто на збільшення частки власних коштів у джерелах покриття оборотних активів;
- використання можливості отримання довгострокових кредитів і позик у підприємницькій діяльності.

Як бачимо, вирішення питання фінансової стійкості і платоспроможності підприємства, що аналізується, та збільшення наявності власних коштів є

реальним і можливим перш за все за рахунок подальшого збільшення обсягу реалізації продукції, розмірів прибутку та підвищення рівня прибутковості.

На підставі результатів проведеного аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства можна додатково зробити наступні рекомендації щодо підвищення кваліфікації фінансового стану підприємства:

- здійснювати заходи по скороченню заборгованості підприємства, як дебіторської, так і кредиторської: знаходити нові джерела власних коштів для погашення кредиторської заборгованості;

- проаналізувати можливість ефективного використання наявного майна, розширити і вдосконалити види послуг, що надаються споживачам, забезпечити рекламу діяльності підприємства;

- контролювати стан розрахунків за простроченими заборгованостями. В умовах інфляції всяка відстрочка платежу призводить до того, що підприємство реально отримує лише частину вартості виконаних робіт, тому необхідно розширити систему авансових платежів;

- використовувати систему знижок для постійних клієнтів, при мментальному розрахунку за надані послуги і т.д.

Таким чином, перераховані вище заходи сприятимуть підвищення фінансової стійкості, підприємству необхідно вишукувати резерви по збільшенню темпів нагромадження власних джерел, забезпеченню матеріальних оборотних засобів власними джерелами.

Крім того, необхідно знаходити найбільш оптимальне співвідношення фінансових ресурсів, при якому підприємство, вільно маневруючи грошовими коштами, здатне шляхом ефективного їх використання забезпечити безперебійний процес роботи та реалізації товарів, а також витрати по розширенню та оновленню.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідження дозволило зробити такі висновки та надати пропозиції, за результатами аналізу на базі опрацьованих документів, наукових праць провідних вчених, практичного матеріалу та розрахунків:

В процесі написання роботи було розглянуто теоретичні й методологічні основи управління і аналізу платоспроможності підприємства, а саме: розкрито сутність платоспроможності, її значимість і актуальність; визначено, що платоспроможність - головна умова господарської діяльності. Вона характеризується здатністю суб'єкта здійснювати планові платежі та термінові грошові зобов'язання за рахунок наявних в нього грошей і тих грошових засобів та активів, які можуть бути легко реалізовані; відзначено, що для розв'язку конкретних завдань фінансового аналізу застосовується цілий ряд спеціальних методів, що дозволяють одержати кількісну оцінку окремих аспектів діяльності підприємства.

Дослідження проводилося на практичних матеріалах ТОВ «Медіа СВ». Проаналізувавши діяльність можемо зробити висновок, що становище підприємства є доволі неоднозначним та хитким. Проаналізувавши показники коефіцієнтів фінансової сталості підприємства та ліквідності, що показники протягом 2018 – 2022 років зменшились так, як підприємство є вразливим до епідеміологічної ситуації в країні, що суттєво впливає на збільшення власного капіталу. Також варто відзначити, що воєнні дії 2022 року значно вплинули на діяльність підприємства та на стан його платоспроможності.

Оцінивши систему бухгалтерського обліку як інформаційного стану платоспроможності ТОВ «Медіа СВ», було встановлено, що в Наказі про облікову політику висвітлені всі необхідні елементи щодо обліку. У ТОВ «Медіа СВ» використовуються типові форми первинних документів, а також відображаються, згідно до вимог чинного законодавства, включають у собі необхідні реквізити і розподіляються залежно елементів операційних витрат.

При цьому основу інформаційного забезпечення аналізу фінансової стійкості та платоспроможності формує система його бухгалтерського обліку та звітності підприємства.

Аналізуючи показники ТОВ «Медіа СВ», було встановлено, що підприємство в 2018 – 2022 роках в розрахунках коефіцієнта абсолютної та швидкої ліквідності має характер спаду платоспроможності, що означає, що підприємство не в змозі негайно сплачувати короткострокові зобов'язання, що негативно відбивається на фінансово – господарській діяльності підприємства. На підставі результатів проведеного аналізу платоспроможності підприємства можна стисло описати рекомендації щодо підвищення платоспроможності підприємства:

- по можливості скорочувати заборгованість підприємства, як дебіторську, так і кредиторську: шукати нові джерела власних коштів для погашення кредиторської заборгованості;

- проаналізувати можливість ефективного використання наявного майна, розширити і вдосконалити види послуг, що надаються споживачам, забезпечити рекламу діяльності підприємства;

- контролювати стан розрахунків за простроченими заборгованостями.

В умовах інфляції всяка відстрочка платежу призводить до того, що підприємство реально отримує лише частину вартості виконаних робіт, тому необхідно розширити систему авансових платежів;

- використовувати систему знижок для постійних клієнтів, при моментальному розрахунку за надані послуги;

- здійснювати своєчасний аудит із залученням аудиторських фірм для надання фахового висновку, з метою пошуку причин зниження фінансової стійкості та платоспроможності та надання рекомендацій для ТОВ «Медіа СВ».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алескерова Ю. В., Васалатій І. В. Удосконалення системи управління фінансовою стійкістю підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. С. 140–146. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/22.pdf
2. Антонюк О. Р. Вектори розвитку системи контролю якості надання аудиторських послуг в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № Вип. 21. С. 631–634. URL: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/120.pdf>
3. Базилінська О. Я., Панченко О. І. Фінансова стійкість у системі стратегічного управління підприємством. *Проблеми економіки*. 2019. № 1. С. 89–94. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2019-1_0-pages-89_94.pdf
4. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. Електронні дані. Київ : Центр учбової літератури, 2018. URL: http://10.0.2.150/docs/CUL/2018/Finansy_pidpriemstv.pdf
5. Бержанір І. А. Діагностика показників ліквідності підприємств. Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України: монографія., 2016. 151–156 с.
6. Великий Ю. М., Чемчикаленко Р. А., Берегович В. Р. Оцінка стану фінансової стійкості вітчизняних підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 23. С. 465–469. URL: <http://global-national.in.ua/archive/23-2018/90.pdf>.
7. Власюк Н. І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Львів : Магнолія, 2019. 328 с.
8. Гавриш О., Пильнова В., Ващенко О. Фінансова санація як спосіб запобігання банкрутству підприємств. *Підприємництво та інновації*. 2021. № 17. С. 66–71. URL: <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/426/413>

9. Грабовська О. О. Аудит і економічна оцінка впливу ефективності використання основних засобів на фінансовий стан підприємства. URL : <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/32530>
10. Дзюба Т. А. Аналіз ліквідності підприємств машинобудування. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2016. №2. С. 105–110.
11. Довбня С. Б., Разгоняєва Т. М. Методичні основи оцінки фінансової стійкості підприємства з урахуванням впливу факторів зовнішнього середовища. *Бізнес-навігатор*. 2020. № 3. С. 89–94. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2020/59_2020/16.pdf
12. Дробишева О. О., Чикулов Д. В. Оцінка платоспроможності і фінансової стійкості у системі антикризового управління. *Інфраструктура ринку*. 2017. №3. С. 89–92.
13. Євась Т. Є., Шидловський О.О. Механізм формування ліквідності та платоспроможності підприємства. *Подільській науковий вісник*. 2017. №1. С. 24–26. URL: <http://pnv.in.ua/images/sampled/1vidannya/YevasShidlovsky.pdf>.
14. Задніпряно Я. В. Системно-логічний підхід діагностики фінансового стану та стійкості підприємства. *Сучасний стан та перспективи розвитку фінансової системи України* : збірник наукових праць VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 14 червня 2019 р. / голова ред. кол. І. Гнидюк В. Вінниця, 2019. С. 210–215. URL: http://10.0.2.150/docs/Zbirnyky_konferents/2019/Suchas.%20stan%20ta%20perspekt.%20rozv.%20fin.%20syst.%20Ukrainy.pdf
15. Ізюмська В., Нікульшина А. Управління фінансовою стійкістю підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/993/952>
16. Карпова В.М. Звіт про рух грошових коштів: покрокова інструкція. *Все про бухгалтерський облік*. 2015. № 13. С. 23–32.
17. Клімович І. М., Татієвська К. А. Деякі питання сутності та оцінки фінансового стану підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2018/64.pdf

18. Клочко Т. А. Фінансова безпека як умова фінансової стійкості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 23. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/151/145>
19. Ковальський А. О., Кузіна Р. В. Платоспроможність як запорука ефективного інвестування. *Держава та регіони*. 2020. № 3. С. 147–150.
20. Ковальчук Н. О., Руснак Т. В. Фінансова стійкість вітчизняних підприємств як передумова їх стабільного функціонування. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. №11. С. 368–371.
21. Костенко Ю., Короленко О., Гузь М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43.
22. Коцєруба Н.В. Інформаційне забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 27. С. 78-21. URL:http://www.visnykeconom.uzhnu.uz.ua/archive/27_1_2019ua/17.pdf
23. Кривдюк А.В., Яцишина С.Є. Дослідження економічної категорії платоспроможності підприємства. *Економічний простір*. 2016. №15. –С.73-82.
24. Крилова О. В. Грошові потоки в системі забезпечення платоспроможності підприємства. *Економіка та держава*. 2019. № 7. С. 30–33.
25. Кудирко О. М. Методика аудиту фінансового стану підприємства. *Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України*: збірник наукових праць VI Міжнародної науково-практичної конференції, 17-19 вересня 2018 року. Вінниця, 2018. Ч.І. С. 260–266.
26. Кужелюк А. В., Маркус О. В. Економіко-математичне моделювання як інструмент прогнозування фінансової стійкості підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 21. С. 681–684. URL: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/130.pdf>
27. Левкович О. В., Калашнікова Ю. М. Фінансова стійкість як передумова інноваційного розвитку підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2021/78.pdf

28. Літюк Д. С. Структурно-функціональне моделювання процесу управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. *Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця*. 2020. URL: <https://www.hneu.edu.ua/naukovividannya/arhiv-vydan-molodizhnyj-visnyk/>.

29. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз. *Навчальний посібник* 2016. 302 с.

30. Майборода О.Є., Косарева І.П., Каранда О.М. Концептуальні засади управління платоспроможністю підприємства. *Молодий вчений*. № 3. 2017. С. 793-797

31. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: Наказ Мінекономіки від 26.10.2010 № 361, зі змінами і доповненнями. URL: http://meold.kmu.gov.ua/minec/control/uk/publish/article?art_id=161074&cat_id=32854

32. Мулик Я. І. Ліквідність підприємств як елемент управління фінансовою безпекою: методичне та інформаційне забезпечення. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 4. С.42–50.

33. Нагорна І. В., Степанчук О. О. Стратегічний аналіз фінансової стійкості підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2020/82.pdf

34. Олесенко І. С. Аналіз платоспроможності підприємств торгівлі України. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 32. С. 160–168. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/26.pdf

35. Пігуль Н. Г., Дехтяр Н. А., Поповченко А. Л. Теоретичні засади управління фінансовою стійкістю підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 69. С. 199–205. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/69_2022/38.pdf

36. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : закон України від 16.07.1999 № 966-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 15.11.2023).

37. Рудика В. І., Чемчикаленко Р. А., Компанієць А. О. Управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. С. 323–328. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/49.pdf

38. Сандул І. І., Дробязко А. О. Ліквідність в системі фінансовоекономічної безпеки підприємства роздрібної торгівлі. *Економіка інноваційної діяльності підприємств*. 2019. С. 391–392.

39. Сирота В.С. *Корпоративна соціальна відповідальність в системі економічної безпеки підприємств*. 2016. – 217 с.

40. Сніткіна І.А. Підходи визначення сутності платоспроможності та класифікація факторів впливу. *Науковий вісник Ужгородського Університету*. 2019. С. 179-183 URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/164653>

41. Терен Г. М. Система показників аналізу ліквідності підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. №8. С.36-41. URL: http://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/02/Teren_2016.pdf

42. Тульчинська С. О., Кириченко С. О., Аларіки С. Н. Фінансова стійкість як складова економічної ефективності підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/3.pdf

43. Тюхтій М. П., Сотченко Ю. К., Воробйов О. П. Сутність та методика оцінки платоспроможності суб'єктів господарювання України. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2018. №4 (16). С. 116–120.

44. Халатур С. М., Кравченко М. В., Матвієнко А. О. Управління ризиками в проєктах для удосконалення ліквідності, економічної безпеки та платоспроможності підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 2. С. 23–29.

45. Храпач В., Пілецька С. Диверсифікація як метод підвищення економічної ефективності підприємства в післявоєнний період. *Економіка та*

суспільство. 2023. № 48. URL:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2213/2135>

46. Шергіна Л.А., Домшина Т.Р. Фактори впливу на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства в період кризи. URL:

<https://core.ac.uk/download/pdf/32614233.pdf>

47. Шипенко Д. І. Аналіз фінансової стійкості як складової обліково-аналітичної системи підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL:

http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2019/188.pdf

48. Шушкова Ю. В., Іщенко В. А. Фінансова стійкість підприємств України як запорука їх ефективного функціонування. *Інфраструктура ринку*. 2021. Вип. 59. С. 121–126.

49. Ярмак О. В., Меженський М. Ю. Прогнозування фінансової стійкості підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 48. С. 262–266. URL:

http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/48_2020_ukr/50.pdf

50. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2018. С. 173-180.

ДОДАТКИ